

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KËSHILLI I MINISTRAVE

PROJEKT - VENDIM

Nr. ____ datë ____ 2018

“PËR PROCEDURAT DHE RREGULLAT PËR KTHIMIN E RIATDHESIMIN E FËMIJËS SË PASHOQËRUAR”

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe pikës 6, të nenit 11, të Ligjit nr. 18/2017 “Për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës”, me propozim të ministrit të Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Këshilli i Ministrave,

VENDOSI:

I. Rregulla të përgjithshme

1. Ky vendim ka për objekt të përcaktojë procedurat dhe rregullat e detajuara mbi procesin e:

- a) kthimit të fëmijëve të pashoqëruar, të huaj apo pa shtetësi, që ndodhen në territorin e Republikës së Shqipërisë, përfshirë fëmijët e pashoqëruar në zbatim të Marrëveshjes së ripranimit midis Republikës së Shqipërisë dhe Bashkimit Europian, apo marrëveshjeve të tjera të ripranimit në të cilat Republika e Shqipërisë është palë;
- b) riatdhesimit të fëmijëve të pashoqëruar shqiptarë, përfshirë fëmijët shqiptarë të deklaruar të humbur, që ndodhen në territorin e një shteti të huaj;
- c) ripranimin në territorin e Republikës së Shqipërisë të fëmijëve të pashoqëruar nga vendet e treta apo pa shtetësi, si rrjedhojë e zbatimit të Marrëveshjes së ripranimit midis Republikës së Shqipërisë dhe Bashkimit Europian, apo marrëveshjeve të tjera të ripranimit në të cilat Republika e Shqipërisë është palë.

2. Ky vendim nuk zbatohet për:

- a) fëmijët e pashoqëruar që janë subjekte të kthimit apo riatdhesimit në zbatim të ligjit penal, apo si pasojë e zbatimit të një procedure ekstradimi;
- b) fëmijët e shoqëruar vetëm nga njëri prind dhe pa pëlqimin e prindit tjetër, për të cilët nga Ministria e Drejtësisë dhe autoritetet përgjegjëse shtetërore, zbatohen

rregullat dhe procedurat e parashikuara nga Ligji Nr. 9446, datë 24.11.2005, "Për ratifikimin e Konventës mbi Aspekte Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijës". Rregullat e detajuara për procedurën e riadhesimit në këtë rast përcaktohen me urdhër të përbashkët të Ministrit të Drejtësisë dhe Ministrit të Brendshëm.

3. Fëmijë i pashoqëruar" ka të njëjtin kuptim me atë të dhënë në Ligjin Nr. 18/2017 "Për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës".

4. Qëllimi i këtij vendimi është të garantojë të drejtat e fëmijëve të pashoqëruar dhe t'i ofrojë atyre mbrojtjen më të lartë të mundshme, nëpërmjet përcaktimit të parimeve, procedurave dhe mekanizmave përgjegjës për fëmijët e pashoqëruar, sipas një sistemi të integruar mbrojtje dhe koordinimit efikas të të gjitha institucioneve shtetërore dhe organizatave jofitimprurëse, duke mbajtur në konsideratë interesin më të lartë të fëmijës.

5. Autoriteti shtetëror përgjegjës për të garantuar funksionimin e sistemit të integruar të mbrojtjes për fëmijët e pashoqëruar, brenda dhe jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, nëpërmjet bashkërendimit të punës midis autoriteteve përgjegjëse të përfshira në procesin e mbrojtjes, është Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës.

6. Mekanizimi i trajtimit dhe mbrojtjes së fëmijëve të pashoqëruar, si dhe procedurat e kthimit dhe riadhesimit të tyre, udhëhiqen nga parimet e parashikuara në Ligjin 18/2017 "Për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës".

7. Kthimi apo riadhesimi i fëmijëve të pashoqëruar bëhet vetëm nëse është në interesin më të lartë të tyre, ku veçanërisht duhet të vlerësohen elementët e mëposhtëm:

- a) nevojat individuale të fëmijës, në funksion të garantimit të mirërritjes së tij dhe gëzimit të të drejtave të fëmijës;
- b) historia e fëmijës dhe gjendja e tij familjare, psikologjike, sociale apo kulturore;
- c) dëshira dhe mendimi i fëmijës, në varësi të moshës dhe aftësisë së tij për të kuptuar;
- ç) situata familjare dhe mundësia e saj për t'iu përgjigjur nevojave të fëmijës, si dhe ruajtja e marrëdhënieve familjare dhe shoqërore;
- d) garantimin e interesit më të lartë të fëmijës, bashkimit me familjen e tij apo vendosjen e fëmijës nën përgjegjësinë e një kujdestari ligjor.
- dh) siguria e dhënë nga autoritetet e vendit që aplikon kthimin, se fëmija do të bashkohet me familjen e tij, do të vendoset nën përgjegjësinë e një kujdestari ligjor apo në mjedise të përshtatshme pritje në shtetin drejt të cilit do të kthehet. Kthimi

apo riatdhësimi i fëmijëve të shoqëruar pa shtetësi apo nga vendet e treta bëhet duke mbajtur parasysh dhe respektuar parimin e moskthimit.

8. Rregullat e parashikuara në këtë vendim, do të zbatohen për aq sa nuk bien në kundërshtim me marrëveshje dypalëshe apo shumëpalëshe në këtë fushë, si dhe për aq sa janë më të favorshme për interesin e fëmijës.

II. Procedurat dhe rregullat e kthimit të fëmijëve të pashoqëruar, të huaj apo pa shtetësi, që ndodhen në territorin e Republikës së Shqipërisë

9. Fëmija i pashoqëruar nuk mund të jetë në asnjë rast subjekt i ndonjë vendimi kthimi në pikat e kalimit të kufirit, dhe në çdo rast tjetër kthimi është alternativa e fundit dhe vetëm në raste kur është në përputhje me interesin më të lartë të fëmijës.

10. Punonjësit e Departamentit për Kufirin dhe Migracionin, punonjësit e Policisë së Shtetit, apo strukturave përgjegjëse për azilin ose refugjatët, brenda 12 orëve nga konstatimi apo njoftimi se në territorin e Republikës së Shqipërisë, është paraqitur apo qëndron një fëmijë i pashoqëruar, referojnë rastin, tek punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) në territorin e së cilës është konstatuar fëmija, duke informuar zyrtarisht, në çdo rast, Agjencinë, për gjeneralitetet dhe shtetësinë e fëmijës nëse ato njihen, vendndodhjen e saktë të fëmijës, si dhe çdo të dhënë tjetër që tregon mënyrën e trajtimit dhe gjendjen e tij. Ato bëjnë verifikimin e menjëhershëm të moshës së fëmijës dhe derisa moshë të përcaktohet saktësisht sipas legjislacionit në fuqi, ai prezumohet se është fëmijë dhe trajtohet si i tillë.

11. Në rastin e fëmijëve pa shtetësi, Drejtoria për Refugjatët, Departamenti për Kufirin dhe Migracionin dhe Policia e Shtetit bëjnë të gjitha përpjekjet e mundshme për të gjetur vendbanimin e zakonshëm të fëmijës së pashoqëruar. Për këtë kategori, si pjesë e përcaktimit të interesit më të lartë të fëmijës, do të shqyrtohen të gjitha mundësitë për dhënien e një leje qëndrimi mbi baza humanitare nëse nuk plotësohen kushtet e tjera.

12. Punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF), në territorin e të cilës ndodhet fëmija, bën vlerësimin fillestar të rastit, nëpërmjet verifikimit të gjeneraliteteve, vendbanimit dhe shtetësisë së tij, gjendjes dhe trajtimit që po i bëhet, si dhe përgatit një raport të hollësishëm informues mbi arsyet e hyrjes dhe qëndrimit të pashoqëruar në territorin e Republikës së Shqipërisë. Ky raport përgatitet brenda 48 orëve nga momenti i raportimit të rastit dhe i përcillet Agjencisë sipas pikës 14 të këtij vendimi. Punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) ndjek hapat për caktimin që në fillim të një kujdestari ligjor për fëmijën e pashoqëruar sipas legjislacionit në fuqi.

13. Marrja e informacioneve nga fëmija bëhen me ndihmën e një psikologu apo të një të rrituri, që njeh mirë natyrën e fëmijës apo që gëzon besimin e tij, dhe në gjuhën

24. Urdhri i largimit dhe kthimit të fëmijës së pashoqëruar, i njoftohet menjëherë Agjencisë dhe punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF), që ka ndjekur zbatimin e Planit Individual të Mbrojtjes së Fëmijës.

25. Punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF), brenda 3 ditëve, nga dita e njohjes me Urdhërin e largimit dhe kthimit të fëmijës, me ndihmën e një psikologu apo të një të rrituri, informon fëmijën, në gjuhën që ai kupton, në përputhje me moshën dhe aftësinë e tij për të kuptuar, për urdhrin e largimit dhe kthimit të tij.

26. Fëmija i pashoqëruar, nëpërmjet kujdestarit ligjor të caktuar, ka të drejtën e ankimit administrativ dhe gjyqësor, sipas legjislacionit në fuqi. Ai përfiton ndihmë juridike falas nga shteti, nëse e kërkon një gjë të tillë, sipas rregullave të parashikuara nga legjislacioni në fuqi.

27. Urdhri i largimit nuk ekzekutohet deri në përfundimin e procesit të ankimit dhe marrjen e vendimit përfundimtar, përveçse kur është përcaktuar ndryshe në ligjin për të huajt.

28. Autoritetet përgjegjëse, bazuar në rrethanat specifike të fëmijës, si kohëzgjatja e qëndrimit, vijimi i shkollës, apo çështje të tjera me karakter social apo familjarë, mund të urdhërojë zgjatjen e periudhës për realizimin e procedurës së kthimit.

29. Brenda 3 ditëve nga momenti i nxjerrjes së urdhrin për largimin e fëmijës së pashoqëruar dhe kthimin e tij, autoriteti përgjegjës vendor për kufirin dhe migracionin, përgatit Planin e Kthimit të Fëmijës, si dhe bashkëpunon me autoritetet përgjegjëse të vendit ku do të kthehet fëmija, për të përcaktuar në mënyrë përfundimtare:

- a) mënyrën e kthimit dhe rrugën më të përshtatshme për transportin e fëmijës;
- b) kohën e kthimit, ku përfshihet orari i mundshëm i nisjes nga territori i Shqipërisë dhe mbërritjes në vendin e kthimit;
- c) personat përgjegjës për shoqërimin dhe dorëzimin e fëmijës, si dhe dokumentacioni i nevojshëm që nevojitet të përgatitet për dorëzimin e tij;
- ç) pikat e kontaktit midis autoriteteve, me qëllim lehtësimin e procedurës së kthimit dhe dorëzimit të fëmijës;
- d) nevojën për marrjen e masave paraprake për të garantuar të drejtat e fëmijës, çka mund të çojë në mbajtjen e ndaluar të fëmijës vetëm si një mjet i fundit;
- dh) mundësinë e mbulimit të shpenzimeve përkatëse të procedurës së kthimit dhe dorëzimit.

30. Plani i Kthimit të Fëmijës, përfshin, por pa u kufizuar:

- a) rregullat për përgatitjen e kthimit të fëmijës, duke përfshirë mënyrën e transportit të tij nga vendqëndrimi deri në pikën e kalimit të kufirit;

- b) garantimin e ushqimit dhe higjenës së fëmijës gjatë gjithë udhëtimit deri në momentin e dorëzimit tek autoritetet përgjegjëse të vendit ku do të kthehet;
 - c) personin përgjegjës për shoqërimin e fëmijës nga vendqendrimi i tij deri në dorëzimin tek autoritetet përgjegjëse të vendit ku do të kthehet;
 - ç) detyrat dhe përgjegjësitë e personit përgjegjës për shoqërimin e fëmijës;
 - d) përgjegjësitë e të gjitha autoriteteve përgjegjëse të përfshira në procedurën e kthimit të fëmijës, për të mundësuar kthimin e përshtatshëm të tij;
 - dh) mënyrën e kalimit të kufirit dhe rregullat për dorëzimin e fëmijës;
 - e) dokumentacionin e nevojshëm për kthimin e fëmijës.
- Një kopje e planit të kthimit të fëmijës i dërgohet Agjencisë.

31. Autoriteti përgjegjës vendor për kufirin dhe migracionin njofton autoritetin përgjegjës për mbrojtjen e fëmijëve në vendin ku fëmija do të kthehet, për Planin e Kthimit të Fëmijës, me qëllim marrjen e masave prej tyre për të siguruar mbrojtjen dhe garantimin e të drejtave të fëmijës.

32. Autoriteti përgjegjës vendor për kufirin dhe migracionin merr masat menjëherë për të pajisur fëmijën me dokument identifikimi të vlefshëm, nëse fëmija nuk e disponon, si dhe me dokumentet e vlefshme të udhëtimit.

33. Në përcaktimin e mënyrës së kthimit dhe rrugës më të përshtatshme për transportin e fëmijës, mbahet në konsideratë interesi më i lartë i fëmijës dhe mundësia për të siguruar kthimin më të lehtë, të shpejtë dhe të përshtatshëm të tij, në përputhje me moshën dhe mundësinë për të përballuar pa asnjë vështirësi kthimin, duke garantuar dinjitetin, nderin dhe personalitetin e fëmijës.

34. Punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF), me ndihmën e një psikologu apo të një të rrituri, informon fëmijën, në gjuhën që ai kupton dhe në përputhje me moshën dhe aftësinë e tij për të kuptuar, me Planin e Kthimit të Fëmijës, situatën e përgjithshme sociale, ekonomike, si dhe shërbimet që do t'i ofrohen në vendin e origjinës.

35. Si rregull, fëmija shoqërohet nga kujdestari i tij ligjor gjatë udhëtimit dhe deri në dorëzimin tek autoritetet përgjegjëse. Nëse kjo është e pamundur, fëmija shoqërohet nga një psikolog apo një i rrituri, që njeh mirë natyrën e fëmijës apo që gëzon besimin e tij.

36. Dorëzimi i fëmijës tek autoritetet përgjegjëse të vendit të kthimit dokumentohet rregullisht, nëpërmjet Procesverbalit të Dorëzimit të Fëmijës, ku përshkruhet në mënyrë të detajuar ecuria e udhëtimit dhe personat përgjegjës që po marrin në dorëzim fëmijën. Procesverbali nënshkruhet në tre kopje, nga personat përgjegjës që kanë marrë në dorëzim fëmijën dhe personi përgjegjës për shoqërimin e tij. Një kopje e Procesverbalit i dërgohet Agjencisë.

37. Shpenzimet për kthimin e fëmijës dhe garantimin e të drejtave deri në momentin e dorëzimit, në rast se nuk mbulohen nga vendi ku do të kthehet fëmija ose nga familja e fëmijës, paguhen nga Buxheti i Shtetit Shqipëtar. Në përputhje me parimin e reciprocitetit apo marrëveshjeve ndërkombëtare të zbatueshme, mund të kërkohet rimbursimi i shpenzimeve nga vendi ku fëmija kthehet apo nga familja e tij.

III. Procedurat dhe rregullat për riadhesimin e fëmijëve të pashoqëruar, shqiptarë, që ndodhen në territorin e një shteti të huaj

38. Për rastet që përfshijnë fëmijët e pashoqëruar, si dhe fëmijët e pashoqëruar të deklaruar të humbur, shërbimi diplomatik i Republikës së Shqipërisë jashtë vendit njofton menjëherë Ministrinë për Evropën dhe Punët e Jashtme. Kjo ministri apo çdo autoritet tjetër shtetëror, duke përfshirë edhe Departamentin për Kufirin dhe Migracionin, që merr njoftim nga autoritetet e huaja për vendndodhjen e një fëmije të pashoqëruar shqiptar në territorin e një vendi të huaj, brenda 24 orëve njofton zyrtarisht Agjencinë Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës.

39. Njoftimi duhet të përmbajë gjeneralitetet e fëmijës, nëse ato njihen, vendndodhjen e saktë të fëmijës, historikun e fëmijës në vendin ku ndodhet, nëse njihet, vendbanimin e familjes, emrat e të afërmeve apo emrin e shkollës, si dhe çdo të dhënë tjetër që tregon mënyrën e trajtimit dhe gjendjen e tij, sipas informacionit të përcjellë nga autoritetet përgjegjëse të vendit ku ndodhet fëmija.

40. Agjencia, në bashkëpunim me Drejtorinë e Përgjithshme të Gjendjes Civile, Policinë e Shtetit dhe organet e pushtetit vendor, brenda 3 ditëve verifikon gjeneralitetet e sakta të fëmijës dhe vendbanimin e familjes së tij, prindin apo kujdestarin ligjor të fëmijës, adresën e saktë të tyre, periudhën dhe mënyrën e kalimit të kufirit, si dhe konfirmon në mënyrë përfundimtare se kemi të bëjmë me një shtetas shqiptar.

41. Agjencia referon rastin tek punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF), në territorin e të cilës ka vendbanimin fëmija apo vendqëndrimin familja e tij.

42. Punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) në bashkëpunim me administratorin shoqëror, brenda 15ditëve nga momenti i njoftimit nga Agjencia, bëjnë një vlerësim të thelluar, përgatit dhe dërgon pranë Agjencisë një raport të hollësishëm informues mbi:

a) gjendjen familjare të fëmijës dhe gjeneralitetet e plota të prindit apo kujdestarit ligjor të tij;

b) qëndrimin e familjes dhe të afërmeve të tyre mbi fëmijën;

c) historikun e fëmijës dhe familjes së tij, si dhe gjendjen ekonomike dhe sociale të familjes së fëmijës;

ç) aspektet që lidhen me sigurinë e fëmijës, integrimin e tij në Shqipëri pas riatdhesimit të mundshëm apo mundësinë e familjes së tij për t'u përkujdesur për fëmijën pas riatdhesimit, me qëllim ruajtjen e identitetit, kombësisë dhe lidhjeve familjare.

43. Marrja e informacioneve për përgatitjen e raportit bëhet nëpërmjet:

a) verifikimit në terren të gjendjes dhe kushteve të jetesës së familjes;

b) pyetjes së prindërve apo kujdestarit ligjor të fëmijës, të afërmëve të tij, apo institucionet apo personat që kanë ofruar shërbime ndaj fëmijës;

c) shqyrtimit të informacioneve zyrtare që ekzistojnë për familjen apo fëmijën, veçanërisht përsa i përket rasteve të raportuara më parë të dhunës në familje, shfytëzimit të paligjshëm në çdo formë të fëmijës, apo përfshirjes së fëmijës apo familjarëve të tij në veprimtari kriminale;

ç) verifikimeve nëse familja e fëmijës është përfituese e ndihmës ekonomike apo shërbimeve sociale sipas legjislacionit në fuqi;

d) verifikimit nëse fëmija është trajtuara më parë me ndonjë nga format e shërbimeve sociale apo përkujdesjes alternative.

dh) çdo formë tjetër që mundëson mbledhjen e informacioneve të vlefshme për të përcaktuar çështjet që do të përfshihen në Raportin informues.

44. Agjencia brenda 3 ditëve nga marrja e Raportit Informues, ia përcjell atë zyrtarisht autoritetit njoftues duke i kërkuar që Raporti t'i njoftohet edhe:

a) organit përgjegjës që ka bërë njoftimin dhe po kujdeset për trajtimin e fëmijës shqiptar të pashoqëruar;

b) kujdestarit ligjor që mund t'i jetë caktuar fëmijës;

c) organeve përgjegjëse që po trajtojnë ndonjë kërkesë ligjore të paraqitur nga fëmija në atë vend.

45. Nëse autoritetet shtetërore marrin njoftim për një vendim për kthimin e një fëmije shqiptar të pashoqëruar nga një vend i huaj, menjëherë ia komunikojnë atë Agjencisë, e cila i përcjell njoftimin punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) që ka përgatitur raportin informues.

46. Departamenti për Kufirin dhe Migracionin, që i paraqitet për zbatim vendimi i autoritetit kompetent të huaj, për të kthyer një fëmijë të pashoqëruar shqiptar, apo në rastet e paraqitjes së kërkesave për ripranimin e fëmijëve të pashoqëruar, në kuadër të zbatimit të Marrëveshjes midis Shqipërisë dhe Komunitetit European ose të marrëveshjeve dypalëshe të ripranimit, dakordësojnë me autoritetet përgjegjëse të atij vendi:

a) rregullat për përgatitjen e riatdhesimit të fëmijës, duke përfshirë mënyrën e transportit të tij nga vendqendrimi deri në pikën e kalimit të kufirit në Shqipëri;

- b) personin përgjegjës për shoqërimin e fëmijës dhe dorëzimin e tij tek autoritetet shqiptare;
- c) kohën e kthimit, ku përfshihet orari i mundshëm i nisjes dhe mbërritjes në territorin e Shqipërisë;
- ç) mënyrën e kalimit të kufirit, si dhe rregullat dhe dokumentacionin e nevojshëm për riatdhesimin dhe dorëzimin e fëmijës;
- d) mbulimin ose jo të shpenzimeve të riatdhesimit.

47. Rregullat e dakordësuara midis autoriteteve i njoftohen menjëherë Agjencisë, e cila ia përcjellë për njohje punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) që ka përgatitur Raportin Informues, me qëllim që sëbashku me punonjësin e Sektorit të Migracionit në Drejtorinë Rajonale për Kufirin dhe Migracionin, ato t'i bëhen me dije edhe familjes së fëmijës së pashoqëruar, apo kujdestarit të tij ligjor.

48. Punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) përgatit Planin Individual të Mbrojtjes së Fëmijës për zbatim pas riatdhesimit të tij.

49. Në rast se në të njëjtën periudhë janë paraqitur më shumë se një vendim i autoritetit kompetent të huaj, për të kthyer një fëmijë të pashoqëruar shqiptar nga i njëjti shtet, Departamenti për Kufirin dhe Migracionin organizon dhe komunikon me autoritetet përgjegjëse të huaja, që riatdhesimi i tyre të bëhet në mënyrë të njëkohshme.

50. Punonjësi i Sektorit të Migracionit në Drejtorinë Rajonale për Kufirin dhe Migracionin sëbashku me punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) njoftojnë prindërit ose kujdestarin ligjor të fëmijës, për detajet e riatdhesimit të fëmijës. Prindërit ose kujdestari ligjor i fëmijës plotësojnë “Deklaratën e marrjes dijeni për riatdhesimin”, ku shprehen në mënyrë përfundimtare nëse:

- a) marrin përsipër ushtrimin e përgjegjësisë prindërore, strehimit dhe mirërritjen e fëmijës në kushte normale jetese;
- b) pritjes së fëmijës në momentin e mbërritjes në territorin shqiptar;
- c) mundësisë së mbulimit të shpenzimeve për transportin e fëmijës.

51. Deklarata e marrjes dijeni për riatdhesimin plotësohet në katër kopje dhe i dorëzohet Punonjësit të Sektorit të Migracionit në Drejtorinë Rajonale për Kufirin, punonjësit për mbrojtjen e fëmijës (PMF) përgjegjës, i cili i përcjell një kopje Agjencisë.

52. Plani Individual i riatdhesimit dhe trajtimit të fëmijës i hartuar nga shteti njoftues, i njoftohet menjëherë prindërit apo kujdestarit ligjor të fëmijës, nëse ato kanë shprehur vullnetin për pritjen e fëmijës, Drejtorisë Rajonale për Kufirin dhe

Migracionin që ka në juridiksion pikën e kalimit të kufirit ku do të dorëzohet fëmija dhe punonjësin për mbrojtjen e fëmijës (PMF).

53. Në përcaktimin e mënyrës më të përshtatshme për transportin e fëmijës, mbahet në konsideratë interesi i tij dhe mundësia për të siguruar transportin më të lehtë, të shpejtë dhe të përshtatshëm të fëmijës, në përputhje me moshën dhe mundësinë për të përballuar pa asnjë vështirësi atë, duke garantuar dinjitetin, nderin dhe personalitetin e fëmijës.

54. Fëmija i pashoqëruar pritët në pikën e kalimit të kufirit, nga prindi ose kujdestari i tij ligjor, nëse kanë shprehur dakordësinë e tyre paraprakisht, nga një psikolog dhe nga punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) që ka koordinuar të gjithë procedurën e vlerësimit.

55. Fëmija shoqërohet në familje menjëherë pas mbërritjes në territorin shqiptar. Nëse fëmija do të vendoset në një institucion përkujdesi atëherë punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) i territorit ku është pika e kalimit të kufirit, bën shoqërimin e fëmijës për në institucionin e përkujdesjes, pasi është bërë kërkesa më parë në Shërbimin Social Shtetëror, ku janë dhënë arsyet e vendosjes së fëmijës në institucionin e përkujdesjes.

56. Brenda 48 orëve nga mbërritja e fëmijës në familje, punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) i shoqëruar nga një psikolog apo administratori shoqëror, bën një vlerësim për gjendjen psiko-sociale, shëndetësore duke identifikuar dhe nevojat e fëmijës për riintegrim në jetën sociale.

57. Fëmija i riadhesuar është fëmijë në nevojë për mbrojtje dhe trajtohet sipas rregullave të parashikuara në legjislacionin në fuqi. Punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) fillon procedurën për vendosjen e masës së mbrojtjes kur:

a) nëse nga vlerësimi i thelluar i bërë nga punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) dhe administratori shoqëror rezulton se nuk është në interesin më të lartë të fëmijës të qëndrojë në familje;

b) në rastin kur prindërit apo kujdestari i fëmijës nuk pranon që fëmija i tyre të kthehet në familje, edhe pse nga vlerësimi i thelluar ka rezultuar se familja i plotëson kushtet për t'u kujdesur për fëmijën, duke përfshirë edhe ofrimin e ndihmës për përmirësimin e kushteve të jetesës.

58. Në çdo rast të përcaktuar në pikën 57 gërma "b", punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) raporton rastin pranë Drejtorisë Vendore të Policisë së Shtetit për kryerjen e verifikimeve të nevojshme dhe sipas rrethanave të rastit, fillimin e procedim penal ndaj prindit ose kujdestarit ligjor të fëmijës, bazuar në nenin 124 "Braktisja e fëmijëve të mitur", të Kodit Penal.

59. Nëse autoritetet shtetërore marrin njoftim për një vendim për kthimin e një fëmije shqiptar të pashoqëruar nga një vend i huaj, pa njoftim paraprak dhe brenda një kohe të shkurtër, Departamenti për Kufirin dhe Migracionin, apo çdo autoritet tjetër shtetëror, që i paraqitet për zbatim vendimi i autoritetit kompetent të huaj, për të kthyer një fëmijë të pashoqëruar shqiptar, njofton menjëherë Agjencinë, e cila referon për ndjekje rastin pranë punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) ku ka vendbanimin ose vendqëndrimin fëmija dhe familja e tij.

60. Nëse afati i përcaktuar për kthimin e fëmijës nuk mundëson që fëmija të pritët në pikën e kalimit të kufirit, nga subjektet e përcaktuara në pikën 54, atëherë fëmija menjëherë pas mbërritjes në territorin shqiptar dhe marrjes në dorëzim, shoqërohet për në qendrën e emergjencës në bashkinë më të afërt ku qëndron përkohësisht deri në vlerësimin e plotë të gjendjes së tij psiko-sociale dhe shëndetësore, dhe marrjen e vendimit për kthimin ose jo të fëmijës në familje.

61. Marrja në dorëzim i fëmijës së pashoqëruar shqiptar që i nënshtrohet procedurës së riatdhesimit dokumentohet rregullisht, nëpërmjet Procesverbalit të Marrjes në Dorëzimit të Fëmijës, ku përshkruhet në mënyrë të detajuara procedura e pritjes, gjendja e tij e dukshme në momentin e marrjes në dorëzim dhe personat përgjegjës që po marrin në dorëzim fëmijën.

62. Procesverbali nënshkruhet në 4 kopje, nga personat përgjegjës që kanë marrë në dorëzim fëmijën dhe personi përgjegjës për shoqërimin e tij. Një kopje e Procesverbalit i dorëzohet Agjencisë.

63. Punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (PMF) brenda një periudhë 6 mujore, dërgon pranë Agjencisë raporte periodike 2 mujore mbi ecurinë e menaxhimit të rasteve të fëmijëve të riatdhesuar.

64. Shpenzimet për kthimin e fëmijës dhe garantimin e të drejtave në rast se nuk mbulohen nga vendi nga i cili kthehet fëmija dhe për aq sa nuk mbulohen nga familja e fëmijës, paguhen nga Buxheti i Shtetit.

IV. Ruajtja dhe Administrimi i të Dhënave

65. Agjencia mban të dhëna statistikore mbi fëmijët e pashoqëruar që i nënshtrohen procedurës së kthimit apo riatdhesimit. Të dhënat statistikore përpunohen në format elektronik dhe përfshijnë:

a) në rastin e kthimit, përveç gjeneraliteteve të fëmijës dhe vendit të tij të origjinës apo vendit nga ka ardhur dhe ku ka vendbanimin, edhe mënyrën e trajtimit të tij në Shqipëri dhe procedurën e ndjekur për kthimin e tij.

b) në rastin e riatdhesimit, gjeneralitetet e fëmijës, vendin nga ku është kthyer, situatën e familjes, procedurat ndjekura për riatdhesim, e si dhe mënyrën e trajtimit të tij nga mbërritja në Shqipëri.

66. Autoritetet përgjegjëse që ushtrojnë detyrat sipas këtij vendimi, të cilat mbledhin dhe administrojnë të dhënat për fëmijën e pashoqëruar, i ruajnë ato për një periudhë 5-vjeçare, nga momenti i dorëzimit të fëmijës tek autoritetet përgjegjëse të vendit ku është kthyer, apo nga momenti i marrjes në dorëzim të fëmijës së riatdhesuar.

67. Autoritetet që mbledhin dhe administrojnë të dhëna personale për fëmijët e pashoqëruar, marrin masat e duhura organizative dhe teknike për mbrojtjen e të dhënave personale nga shkatërrimi i jashtëligjshëm ose aksidental, humbja aksidentale, aksesit ose përhapja të persona të paautorizuar, veçanërisht kur përpunimi i të dhënave kryhet në rrjet, si dhe nga çdo formë tjetër përpunimi të jashtëligjshëm.

68. Punonjësit e autoritetit përgjegjës të përfshira në procedurën e trajtimit dhe kthimit apo riatdhesimit të fëmijëve të pashoqëruar i nënshtrohen detyrimit të ruajtjes së konfidencialitetit dhe mospërhapjes së informacionit të marrë, për shkak të detyrës gjatë mbledhjes, ruajtjes dhe përpunimit të të dhënave personale për trajtimin e tyre, gjatë ushtrimit të detyrave të tyre edhe pas përfundimit të funksioneve, përveç kur parashikohet ndryshe me ligj.

V. Dispozita të Fundit

69. Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme brenda 1 muaji nga miratimi i këtij vendimi, njofton autoritetet përgjegjëse të vendeve të huaja, ku vlerësohet se mund të gjenden fëmijë të pashoqëruar shqiptar, që të njoftojnë përfaqësitë diplomatike të Republikës së Shqipërisë në vendin e tyre, menjëherë dhe paraprakisht, sapo konstatojnë gjetjen e një fëmijë me shtetësi shqiptar, të pashoqëruar, në territorin e tyre.

70. Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme, në përmbushjen e kësaj përgjegjësie, bashkëpunon edhe me organizatat ndërkombëtare për mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve.

71. Ngarkohet Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Brendshme, Ministria e Arsimit dhe Sporteve, Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës, Shërbimi Social Shtetëror, Departamenti për Kufirin dhe Migracionin, si dhe njësitë e qeverisjes vendore, për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI

EDI RAMA

RELACION

PËR PROJEKTVENDIMIN E KËSHILLIT TË MINISTRAVE

“PËR PROCEDURAT DHE RREGULLAT PËR KTHIMIN E RIATDHESIMIN E FËMIJËS SË PASHOQËRUAR”

I. QËLLIMI I PROJEKTVENDIMIT DHE OBJEKTIVAT QË SYNOHEN TË ARRIHET

Ky projektvendim ka për qëllim të përcaktojë procedurat dhe rregullat e detajuara mbi procesin kthimit të fëmijëve të pashoqëruar, të huaj apo pa shtetësi, që ndodhen në territorin e Republikës së Shqipërisë, riatdhesimit të fëmijëve të pashoqëruar, shqiptarë, që ndodhen në territorin e një shteti të huaj dhe riatdhesimit të fëmijëve të pashoqëruar, shqiptarë, që ndodhen në territorin e një shteti të huaj, në rastet kur ndodhemi në kushtet e pikës 4, të nenit 11 të Ligjit Nr. 18/2017 “Për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës”.

Gjithashtu të garantojë të drejtat e fëmijëve të pashoqëruar dhe t’i ofrojë atyre mbrojtjen më të lartë të mundshme, nëpërmjet krijimit të një sistemi të integruar mbrojtje dhe koordinimit efikas të të gjitha institucioneve shtetërore dhe organizatave jofitimprurëse, në funksion të ushtrimit të përgjegjësive të tyre sipas legjislacionit në fuqi dhe rregullave të posaçme të përcaktuara në këtë vendim.

II. VLERËSIMI I PROJEKTAKTIT NË RAPORT ME PROGRAMIN POLITIK TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE, ME PROGRAMIN ANALITIK TË AKTEVE DHE DOKUMENTE TË TJERA POLITIKE

Projektvendimi është në përputhje me zbatimin e objektivave të parashikuara në programin e qeverisë për mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve, si dhe hartohet jashtë programit analitik të projektakteve të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale për vitin 2018.

III. ARGUMENTIMI I PROJEKTVENDIMIT LIDHUR ME PËRPARËSITË, PROBLEMATIKAT, EFEKTET E PRITSHME

Ligji Nr.18/2017 “Për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës” ka ngritur një mekanizëm të plotë institucional, për trajtimin e problematikave me fëmijët, duke përfshirë edhe problematikën për fëmijët e pashoqëruar. Mekanizmi i trajtimit dhe mbrojtjes së fëmijëve të pashoqëruar është kompleks, që kërkon qartësimin e plotë të rolit dhe përgjegjësive për secilën strukturë institucionale, bashkëpunimin ndërmjet autoriteteve qendrore dhe vendore, si një faktor thelbësor në fuqizimin e institucioneve që zbatojnë dhe koordinojnë politikat publike të mbrojtjes së të drejtave të fëmijëve, si dhe ndërtimin e një plani individual trajtimi për secilin prej fëmijëve të pashoqëruar, që janë subjekt i kthimit apo riatdhesimit, të cilat detajohen pikërisht nga ky projektvendim.

IV. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË, KUSHTETUTSHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI VENDAS E NDËRKOMBËTAR

Projektvendimi mbështetet në nenin 100 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe pikën 6, të nenit 11, të Ligjit Nr. 18/2017 “Për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës”.

Relacion shpjegues për projektvendimin “Për procedurat dhe rregullat për kthimin e riatdhesimin e fëmijës së pashoqëruar”

V. VLERËSIMI I SHKALLËS SË PËRAFRIMIT ME ACQUIS COMMUNAUTAIRE (PËR PROJEKTAKET NORMATIVE)

Ky projektvendim nuk ka përputhshmëri me Acquis të Bashkimit Evropian.

VI. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTVENDIMIT

Pjesa e Parë "Rregulla të përgjithshme", pikat 1- 8, përmban rregullat e përgjithshme, ku përfshihet ndër të tjera objekti dhe qëllimi i aktit, autoriteti shtetëror qendror përgjegjës për procedurën, parimet që udhëheqin kthimin dhe riatdhesimin e fëmijës, si dhe elementët që duhet të mbahen në konsideratë gjatë këtij procesi. Autoriteti shtetëror përgjegjës për të garantuar funksionimin e sistemit të integruar të mbrojtjes për fëmijët e pashoqëruar, brenda dhe jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, nëpërmjet bashkërendimit të punës midis autoriteteve përgjegjëse të përfshira në procesin e mbrojtjes, është Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës.

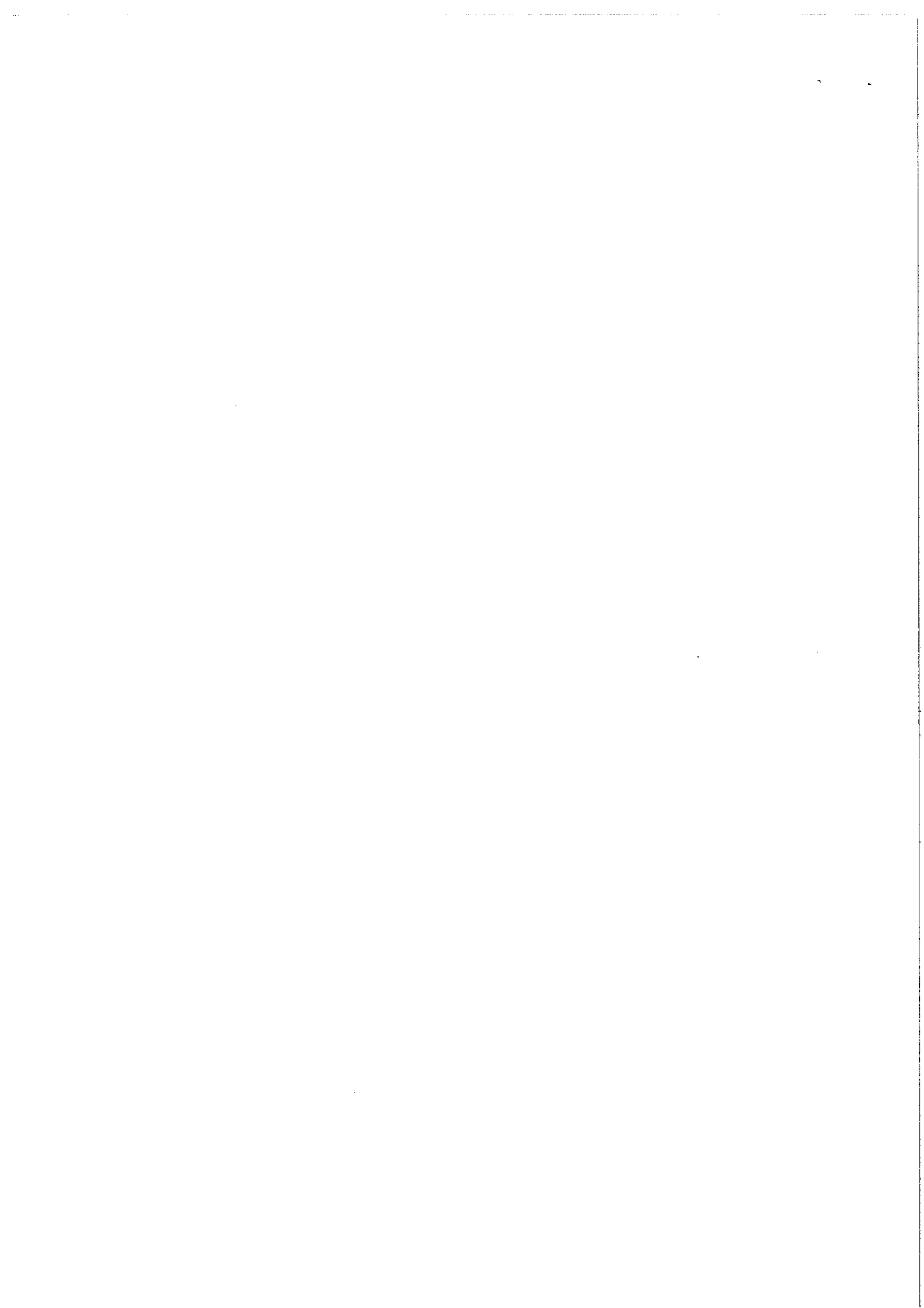
Kthimi apo riatdhesimi i fëmijëve të pashoqëruar bëhet vetëm nëse është në interesin më të lartë të tyre, ku veçanërisht duhet të vlerësohen elementët e mëposhtëm:

- a) nevojat individuale të fëmijës, në funksion të garantimit të mirërritjes së tij dhe gëzimit të të drejtave të fëmijës;
- b) historia e fëmijës dhe gjendja e tij familjare, psikologjike, sociale apo kulturore;
- c) dëshira dhe mendimi i fëmijës, në varësi të moshës dhe aftësisë së tij për të kuptuar;
- ç) situata familjare dhe mundësia e saj për t'iu përgjigjur nevojave të fëmijës, si dhe ruajtja e marrëdhënieve familjare dhe shoqërore;
- d) garantimin e interesit më të lartë të fëmijës, bashkimit me familjen e tij apo vendosjen e fëmijës nën përgjegjësinë e një kujdestari ligjor.
- dh) siguria e dhënë nga autoritetet e vendit që aplikon kthimin, se fëmija do të bashkohet me familjen e tij, do të vendoset nën përgjegjësinë e një kujdestari ligjor apo në mjedise të përshtatshme pritje në shtetin drejt të cilit do të kthehet. Kthimi apo riatdhesimi i fëmijëve të shoqëruar pa shtetësi apo nga vendet e treta bëhet duke mbajtur parasysh dhe respektuar parimin e moskthimit.

Pjesa e Dytë "Procedurat dhe rregullat e kthimit të fëmijëve të pashoqëruar, të huaj apo pa shtetësi, që ndodhen në territorin e Republikës së Shqipërisë", pikat 9- 37, trajton procedurat dhe rregullat për kthimin e fëmijëve të pashoqëruar, të huaj apo pa shtetësi, që ndodhen në territorin e Republikës së Shqipërisë. Në këtë pjesë përcaktohen:

1. Procedurat për evidentimin e fëmijëve të pashoqëruar në territorin e Republikës së Shqipërisë.
2. Përcaktimi i statusit të tyre në raport me ligjin për të huajt dhe azilin.
3. Evidentimi i shtetësisë dhe vendbanimit të tyre.
4. Kontakti me autoritetet përgjegjëse të shtetit të origjinës, veçanërisht për të gjetur prindin apo kujdestarin ligjor të fëmijës, si dhe për të vlerësuar aspektet që lidhen me sigurinë e fëmijës, integrimin e tij në vendin ku do të kthehet, si dhe mundësitë e tij për të ruajtur identitetin, kombësinë, emrin dhe lidhjet familjare.
5. Procedurat për marrjen e mendimit ose pëlqimit të fëmijës, në përputhje me moshën dhe aftësinë e tij për të kuptuar, si dhe procedura për informimin e plotë të fëmijës lidhur me situatën e përgjithshme sociale, ekonomike, si dhe shërbimet që mund t'i ofrohen në vendin e origjinës.

Relacion shpjegues për projektvendimin "Për procedurat dhe rregullat për kthimin e riatdhesimin e fëmijës së pashoqëruar"

6. Vendimmarrjen mbi kthimin e fëmijës apo jo.
7. Në rast se është vendosur kthimi i fëmijës së pashoqëruar në vendin e origjinës, kontaktimi me autoritetet përgjegjëse të shtetit të origjinës mbi modalitetet e kthimit.
8. Mbikqyrjen dhe shpenzimet mbi procesin e kthimit.
9. Dokumentimin e procesit të kthimit dhe marrjes në dorëzim të fëmijës, në përputhje me standardet ndërkombëtare, nga autoritetet përgjegjëse të vendit të origjinës.

Pjesa e Tretë "Procedurat dhe rregullat për riatdhesimin e fëmijëve të pashoqëruar, shqiptarë, që ndodhen në territorin e një shteti të huaj", pikat 38- 64, trajton procedurat dhe rregullat për riatdhesimin e fëmijëve të pashoqëruar shqiptarë, që ndodhen në territorin e një shteti të huaj. Në këtë pjesë përcaktohen:

1. Marrja dhe trajtimi i informacionit të dërguar nga autoriteti përgjegjës i shtetit të huaj, mbi gjetjen e një fëmije shqiptar të pashoqëruar në territorin e atij vendi.
2. Procedurat dhe rregullat për verifikimin e informacionit të dërguar, duke përcaktuar:
 - (i) gjeneralitetet e sakta të fëmijës dhe verifikimin në Regjistrin e Gjendjes Civile;
 - (ii) identifikimi i familjes së tij, duke përcaktuar prindin apo kujdestarin ligjor të fëmijës;
 - (iii) verifikimin e vendbanimit të familjes së fëmijës, apo vendbanimin e mëparshëm të fëmijës;
 - (iv) periudhën dhe mënyrën e kalimit të kufirit;
 - (v) konfirmimin se fëmija i pashoqëruar është shtetas shqiptar.
3. Përgatitja dhe dërgimi pranë autoritetit përgjegjës të shtetit të huaj, të një raporti të plotë që përfshinë këto çështje: (i) gjeneralitetet e plota të prindit apo kujdestarit ligjor të fëmijës; (ii) qëndrimin e tyre mbi fëmijën; (iii) gjendjen ekonomike dhe sociale të familjes së fëmijës; (iv) aspektet që lidhen me sigurinë e fëmijës, integrimin e tij në Shqipëri pas riatdhesimit, si dhe mundësitë për të ruajtur identitetin, kombësinë, emrin dhe lidhjet familjare.
4. Marrja dhe trajtimi i vendimit për kthimin e fëmijës shqiptar të pashoqëruar, duke dakordësuar me autoritetet përgjegjëse të shtetit nga ku do të kthehet fëmija, të gjitha modalitetet e riatdhesimit.
5. Detajimi i përgjegjësive të autoriteteve shtetërore përgjegjëse për hartimin paraprak të Planit Individual të riatdhesimit dhe trajtimit të fëmijës.
6. Dokumentimi i procesit të riatdhesimit dhe marrjes në dorëzim të fëmijës, në përputhje me standardet ndërkombëtare.
7. Procedurat dhe rregullat për pritjen e fëmijës së pashoqëruar, trajtimin e tij gjatë kontaktit të parë me autoritetet shtetërore shqiptare, vlerësimi i mundësisë së strehimit të tij, si dhe trajtimi social i fëmijës.
8. Detajimi i përgjegjësive të autoriteteve përgjegjëse për trajtimin e fëmijës nga momenti i mbërritjes në territorin e Republikës së Shqipërisë deri në vendosjen e tij në përkujdesje të plotë pranë familjes apo institucioneve përkatëse, duke garantuar mirëqenien e fëmijës.
9. Njoftimi i autoriteteve përgjegjëse në rast se konstatohet përgjegjësi penale për prindin apo kujdestarin ligjor, si dhe për të mbajtur nën mbikëqyrje fëmijën e pashoqëruar të riatdhesuar, edhe pas sistemimit të tij, duke e vlerësuar atë si fëmijë në nevojë, për një periudhë të paktën 6 mujore.

Pjesa e Katërt "Ruajtja dhe Administrimi i të Dhënave", pikat 65- 68, ka të bëjë me të dhëna statistikore që mbledh Agjencia, mbi fëmijët e pashoqëruar, që i nënshtrohen procedurës së kthimit apo riatdhesimit. Këto të dhëna i përpunon në format elektronik dhe përfshijnë: a) në rastin e kthimit, përveç gjeneraliteteve të fëmijës dhe vendit të tij të origjinës apo vendit nga

Relacion shpjegues për projektvendimin "Për procedurat dhe rregullat për kthimin e riatdhesimin e fëmijës së pashoqëruar"

ka ardhur dhe ku ka vendbanimin, edhe mënyrën e trajtimit të tij në Shqipëri dhe procedurën e ndjekur për kthimin e tij. b) në rastin e riatdhesimit, gjeneralitetet e fëmijës, vendin nga ku është kthyer, situatën e familjes, procedurat ndjekura për riatdhesim, e si dhe mënyrën e trajtimit të tij nga mbërritja në Shqipëri.

Kjo pjesë përmban gjithashtu rregullat dhe procedurat që duhet të ndjekin Autoritetet përgjegjëse që ushtrojnë detyrat sipas këtij vendimi, të cilat mbledhin dhe administrojnë të dhënat për fëmijën e pashoqëruar, lidhur me mënyrën e mbajtjes e të dhënave për rastet e fëmijëve të pashoqëruar, ruajtjen e konfidencialitetit për të dhënat e përpunuara gjatë këtij procesi, rregullat mbi aplikimin e përcaktimeve të bëra në këtë akt, për procedurat që janë në proces, detyrime shtesë të autoriteteve përgjegjëse.

Pjesa e Pestë "Dispozita të fundit", përcakton organet që ngarkohen me zbatimin e këtij projektvendimi.

VII. INSTITUCIONET DHE ORGANET QË NGARKOHEN PËR ZBATIMIN E AKTIT

Për zbatimin e këtij vendimi ngarkohen Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Ministria për Europën dhe Punët e Jashtme, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Brendshme, Ministria e Arsimit dhe Sporteve, Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës, Shërbimi Social Shtetëror, Departamenti për Kufirin dhe Migracionin, si dhe njësitë e qeverisjes vendore.

VIII. PERSONAT DHE INSTITUCIONET QË KANË KONTRIBUAR NË HARTIMIN E PROJEKTVENDIMIT

Projektvendimi është hartuar nga grupi i punës i ngritur me Urdhër nr. 407, datë 11.10.2017 të Ministrit të Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale. Ai është konsultuar me përfaqësues të shoqërisë civile që punojnë në fushën e të drejtave dhe mbrojtjes së fëmijëve, komentet e të cilëve janë pasqyruar në përmbajtjen e projektvendimit.

Projektvendimi do të dërgohet për konsultim të brendshëm në Ministrinë e Brendshme, Ministrinë e Arsimit, Sportit dhe Rinisë, Ministrinë e Drejtësisë, Ministrinë e Financave dhe e Ekonomisë, Ministrinë e Kulturës, Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit, Ministrinë për Evropën dhe Punët e Jashtme, Ministrinë e Shtetit për Diasporën, Shoqatën për Autonomi Vendore, Avokatin e Popullit dhe Këshillin Konsultativ të Vetëqeverisjes Vendore.

IX. RAPORTI I VLERËSIMIT TË TË ARDHURAVE DHE SHPENZIMEVE BUXHETORE

Ky projektvendim nuk ka efekte financiare.

PROPOZUESI

MINISTRI

Ogerta Manastirliu

